

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur

Datum : 9 november 2010
Uw kenmerk : **2010WMC99**
Ons kenmerk : 2010INT264708
Contactpersoon : V. Wessels
E-mail : viva.wessels
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2341
Bijlage(n) : 1

Onderwerp: Sociaal Rapport 2010

Voorgestelde behandeling: ter oriënterende bespreking

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Hierbij ontvangt u het derde Sociaal Rapport over de provincie Utrecht, uitgevoerd door Telos over het in sociaal opzicht met onze provincie is gesteld. Eerder verschenen rapporten in 2004 en 2006. Het Sociaal Rapport levert voor provincies een belangrijke inhoudelijke basis om sociaal beleid te kunnen vormgeven. Net als de vorige rapporten volgt ook dit rapport het stramien van de zes in IPO-verband vastgestelde sociale thema's: leefbaarheid en veiligheid, werk en inkomen, diversiteit en integratie, onderwijs en opvoeding, zorg en de actieve burger.

Parallel aan deze rapportage publiceert de provincie Utrecht de tweede 'Staat van Utrecht', een overzicht van de economische, ecologische en sociaal-culturele duurzaamheid van de provincie. De Staat van Utrecht drukt de toestand van de provincie uit in termen van de omvang van het Ecologische, Economische en Sociaal-culturele Kapitaal. Dit Sociaal Rapport is te lezen als een verdieping van het sociale kapitaal van de provincie en dient daarmee ook als basis voor de uitwerking van de sociale peiler van Utrecht 2040.

Aanleiding

Eind 2002 heeft de IPO-commissie Simons geadviseerd over het sociale beleid van de provincies. Het advies stelt dat de positie van de provincies binnen het sociale domein in formeel opzicht bescheiden is. Maar deze positie biedt genoeg kansen om een effectieve bijdrage te leveren aan de versterking van de sociale infrastructuur. Geadviseerd is de volgende instrumenten te gebruiken:

1. een periodiek uit te brengen provinciaal sociaal rapport, te weten een stand van zaken binnen het sociale domein in de provincie weergegeven aan de hand van een aantal indicatoren, zowel kwantitatief als kwalitatief;
2. een sociaal debat;
3. een sociale agenda.

De provincie Utrecht volgt sindsdien deze systematiek. Een derde Sociaal Rapport in 2010 is toegezegd is bij de vaststelling van de Sociale Agenda 2008-2011 (Besluit 25 maart 2008 (A-stuk 2008 INT219089); Vaststelling uitvoering Programma Sociale Agenda 2008-2011) en tevens in de voortgangsrapportage Sociale Agenda 2009 (Besluit 28 september 2009 (B-stuk 2009 INT247967)).

Voorgeschiedenis

In IPO-verband is er op basis van het advies van de commissie Simons (2002) over sociaal beleid bij provincies, een methodiek ontwikkeld om sociaal beleid bij provincies vorm en inhoud te geven. De methodiek luidt kortgezegd dat er op basis van een sociaal rapport en overleg met het veld een sociale

agenda wordt opgesteld met de meest actuele thema's. Het sociaal beleid van de provincie Utrecht wordt sinds de commissie Simons op deze manier bepaald. Op basis van het Sociaal Rapport 2006 zijn in de huidige coalitieperiode de volgende programma's ontwikkeld die momenteel volop draaien en in 2011 worden afgerond:

- Sociale Agenda
- WelThuis!
- Utrechtse Jeugd Centraal

Essentie / samenvatting:

In dit Sociaal Rapport 2010 staat beschreven hoe het nu in sociaal opzicht met de provincie is gesteld.

Samenvattend noemt Telos de provincie Utrecht de provincie van de twee snelheden en vat dat in hoofdstuk 2 als volgt samen:

“Dominant is het beeld van een welvarende regio met aantrekkelijke woonmilieus, een hoogwaardige en productieve kennis- en diensteneconomie, een hogeropgeleide, relatief jonge beroepsbevolking en een naar de toekomst toe zeker in de kerngebieden nog groeiende bevolking. Dit alles wordt vooral ingegeven door de centrale ligging van de provincie, op het kruispunt van de Randstad aan de ene kant en het noordelijke, oostelijke en zuidelijke 'achterland' aan de andere, maar ook door de aanwezige natuurwaarden, door het historische erfgoed, door de concentratie van hogere opleidingen, de clustering van een vooral Europeesgeoriënteerde diensteneconomie (zie ook Utrecht 2040). Utrecht combineert het beste van meerdere werelden.

Tegelijkertijd echter is er sprake van concentraties van plekken die overduidelijk minder meekunnen in de regionale dynamiek. Dit kan of te maken hebben met het feit dat dynamiserende momenten wegtrekken (jongeren trekken weg naar de stad, de bevolking vergrijsd en neemt af, voorzieningen trekken weg), of met het feit dat er lokaal juist een stapeling plaatsvindt van probleemgroepen die het verbindend vermogen van plekken te boven gaat (clustering van gezondheidsproblemen, gebrekkige startkwalificaties, etnische diversiteit, onveiligheid). In beide gevallen is feitelijk sprake van een verbroken relatie tussen plekken aan de ene kant en de dominante bovenstroom van ontwikkelingen in de regio aan de andere. De paradox is ondertussen dat een hoogdynamische omgeving juist de verschillen versterkt tussen hoogdynamische en laagdynamische plekken.

Locaties en groepen die buiten de boot vallen raken relatief versneld op achterstand, met een snel verminderende mogelijkheid om de aansluiting weer te herstellen.

Met dit samenhangend beeld van een scheefgroei tussen een dominante bovenstroom van economische en sociaal-culturele groei en stijgingskansen enerzijds en een onderstroom van hardnekkige en soms groeiende plekken van achterstand anderzijds is tegelijkertijd ook de overkoepelende opgave geschetst die vorm en richting kan geven aan de regionale sociale agenda.”

Per thema leest u in het rapport een korte presentatie van cijfers, gevolgd door een uitgebreide inhoudelijke reflectie op zowel de cijfers als de maatschappelijke ontwikkelingen rondom het thema. Waar relevant en voor zover mogelijk wordt een vergelijking getrokken naar voorgaande jaren, om trends en ontwikkelingen zichtbaar te maken. Waar zich nieuwe thema's hebben aangediend komen deze aan bod en wordt er, gebruik makend van prognoses, vooruit geblikt.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Dit Sociaal Rapport geeft de sociale staat van de Provincie Utrecht in 2010 weer en biedt uitdagingen voor nieuw beleid en voor de uitwerking van de sociale peiler van Utrecht 2040. Het is aan Provinciale Staten om daar vorm en inhoud aan te geven.

Financiële consequenties

N.v.t.

Vervolgprocedure/voortgang

N.v.t.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van het Sociaal Rapport 2010 en te betrekken bij de uitwerking van de sociale peiler (“people”) van het Uitvoeringsprogramma Utrecht 2040 zoals door PS vastgesteld op 25 oktober 2010.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma